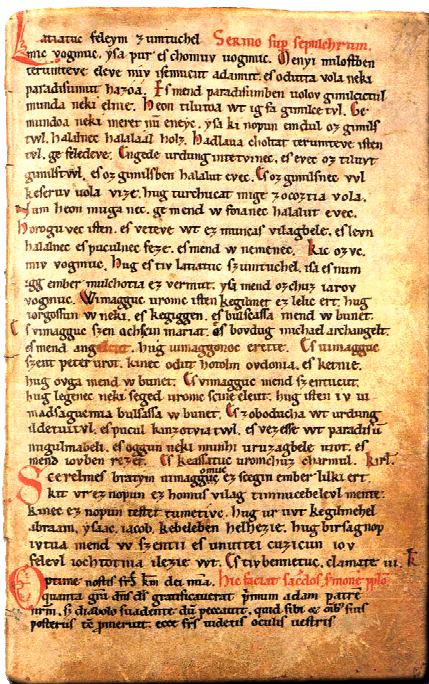


# Új hegyvidék

2007 ősz – tél

IRODALOM, HONISMERET

ÁGH ISTVÁN • ARANY LAJOS •  
BÁN OLIVÉR • **BELLA ISTVÁN** •  
BERTHA ZOLTÁN • BUDINSZKI IST-  
VÁN • CSOG SZIDÓNIA • CS.  
VARGA ISTVÁN • DEBRECZENI  
ATTILA • DRUZZSIN FERENC • FECS-  
KE CSABA • GÁL SÁNDOR • GÁL-  
FALVI GYÖRGY • GULYA JÁNOS •  
IANCU LAURA • JÁNOSI ZOLTÁN •  
**KALÁSZ LÁSZLÓ** • KALÓ BÉLA •  
KATONA GÁBOR • KONCSOL  
LÁSZLÓ • KORPA TAMÁS • KÖDÖ-  
BÖCZ GÁBOR • LAPIS JÓZSEF •  
LÁSZLÓFFY ALADÁR • LÁSZLÓFFY  
CSABA • OLÁH ANDRÁS • POMO-  
GÁTS BÉLA • PORKOLÁB TIBOR •  
SARUSI MIHÁLY • SERFŐZŐ SIMON  
• SZÉKELYHIDI ÁGOSTON • SZÉ-  
KELY GÉZA • SZÉLES KLÁRA •  
SZENTI ERNŐ • SZEPEK ERIKA •  
SZILÁGYI ISTVÁN • SZÖLLŐSI  
MÁTYÁS • TORNAI JÓZSEF •  
TÓZSÉR ÁRPÁD • VASY GÉZA





# *Új Hegyvidék*

IRODALOM, HONISMERET

2007. 3-4. SZÁM • ŐSZ – TÉL

*Lapunk f3v3dn3ke:*  
SERF3Z3 SIMON

*F3szerkeszt3:*  
HADOB3S S3NDOR

*F3szerkeszt3-helyettes:*  
MIH3LYI MOLN3R L3SZL3

*F3munkat3rs:*  
KORPA TAM3S

*Szerkeszt3bizotts3g:*  
BALAJTHY 3GNET, CSAN3LOSSI B3LA, CS. VARGA ISTV3N, FECS-  
K3 CSABA, HADOB3S P3L, J3NOSI ZOLT3N, KAL3 B3LA,  
SIMON ZOLT3N, VARGA ATTILA

*Bor3t3terv:*  
SERES TAM3S

*A bor3t3n:*  
*El3l:* A legr3gibb 3sszef3gg3 magyar nyelveml3k, a val3sz3n3leg *Boldv3n*  
keletkezett *Halotti besz3d 3s k3ny3rg3s* (1200 k3r3l). – *H3tul:* A boldvai  
reform3tus (egykor benc3s ap3ts3gi) templom (12. sz. v3ge) d3lkeletr3l.

***Lapunk a Magyar 3r3sz3vets3g 3szak-Magyarorsz3gi Csoportj3nak  
p3rtfog3s3val jelenik meg.***

**ISSN 1788-5329**

*A szerkeszt3s3g c3me:*  
3j Hegyvid3k Szerkeszt3s3ge  
3733 Rudab3nya, Pet3fi u. 24.  
Tel.: 48/353-151, 70/372-5932, 30/451-2375  
e-mail: [hegyvidek.szerk@gmail.com](mailto:hegyvidek.szerk@gmail.com)

**Az 3j Hegyvid3k terjeszt3s3t a szerkeszt3s3g v3gzi.**

*Nyomdai munk3k:* Z-Press Kiad3 3s Nyomda Kft., Miskolc. F. v.: K3sa B3la

# TARTALOM

## Szépirodalom

|                                     |   |
|-------------------------------------|---|
| <i>Ana Blandiana</i> versei .....   | 3 |
| <i>Lászlóffy Csaba</i> versei ..... | 4 |
| <i>Iancu Laura</i> versei .....     | 6 |

## 75 éve született Kalász László

|   |    |
|---|----|
| <b>Kalász László</b> verse .....  | 7  |
| <i>Pomogáts Béla</i> : Köznapi dolgok igézete. Emlékezés Kalász Lászlóra .....  | 8  |
| <i>Ágh István</i> verse .....   | 11 |
| <i>Vasy Géza</i> : Kalász László négy kötetéről .....   | 12 |
| <i>Jánosí Zoltán</i> : Sorskép és lélekrajz – mágikus tükörben.<br>Kalász László: <i>Kilenc csillag</i> című költeménye .....                             | 20 |
| <i>Arany Lajos</i> : Vallomásos természetdal, gazdag asszociációs<br>mezővel. Kalász László <i>Anyámnak kontya van</i> című versének<br>értelmezése ..... | 26 |
| <b>Bella István</b> verse .....   | 46 |
| <i>Székelyhídi Ágoston</i> : Boldogék háza. Kalász László debreceni évei .....  | 47 |
| <i>Cs. Varga István</i> : „Kalász voltál. Most már kenyér.” Kalász László<br>jubileumáról .....   | 50 |
| <i>Serfőző Simon</i> verse .....  | 56 |

## Tornai József 80 éves

|   |    |
|---|----|
| <i>Tornai József</i> haikui .....   | 57 |
| <i>Szepes Erika</i> : Theomakhia .....  | 60 |
| <i>Jánosí Zoltán</i> : „A természet féltetvérei.” Archaikus örökség, kor-<br>szerűség és az európai kultúra Tornai József esszéiben ..... | 65 |

## Lászlóffy Aladár köszöntése

|  |    |
|--|----|
| <i>Lászlóffy Aladár</i> versei .....   | 82 |
| <i>Szilágyi István</i> : Útban Torda s Trója közt .....  | 85 |
| <i>Gálfalvi György</i> : Levél Lászlóffy Aladárnak .....                                       | 87 |
| <i>Széles Klára</i> : Egy életmű „láthatatlan területe” .....                                  | 89 |
| <i>Bertha Zoltán</i> : „... hogy kitudódjék a világ.” A hetvenéves Lászlóffy<br>Aladáról ..... | 95 |

## Gál Sándor 70 éves

|   |     |
|---|-----|
| <i>Gál Sándor</i> verse .....   | 103 |
| <i>Tózsér Árpád</i> : A költészet diadala. (A 70 éves Gál Sándor<br>köszöntése) ..... | 104 |
| <i>Koncsol László</i> : A hetvenkedő Gál Sándorról .....                              | 106 |

## Serfőző Simon 65 éves

|   |     |
|---|-----|
| <i>Serfőző Simon</i> verse.....   | 109 |
| <i>Cs. Varga István</i> : Szent István kultusza irodalmunkban .....   | 110 |
| <i>Szokolczay Lajos</i> : Innen megyek. Palimpszeszt a <i>Közel, távol</i> című kötet verssoraiból a 65 éves öregbéres, Serfőző Simon köszöntésére..... | 116 |
| <i>Szenti Ernő</i> verse .....  | 118 |
| <i>Sarusi Mihály</i> : Üdvözet Tokajból. Oda, vissza – félúton.....   | 119 |
| <i>Ködöböcz Gábor</i> : A szabadságban megőrzött hűség és a hűségben megőrzött szabadság.....   | 126 |
| Munka és felelősség. Serfőző Simonnal beszélget <i>Fecske Csaba</i> .....   | 131 |

## Fecske Csaba 60 éves

|   |     |
|---|-----|
| <i>Fecske Csaba</i> versei .....  | 135 |
| <i>Szepes Erika</i> : Fecske Csaba, a hűség költője.....                    | 139 |
| <i>Lapis József</i> : Fecske-napló .....                                    | 141 |
| Huszadik századi Anteusz. Fecske Csabával beszélget <i>Korpa Tamás</i> .... | 145 |

## Líra

|                                     |     |
|-------------------------------------|-----|
| <i>Oláh András</i> versei .....     | 151 |
| <i>Szöllősi Mátyás</i> versei ..... | 152 |
| <i>Bán Olivér</i> verse .....       | 154 |
| <i>Székely Géza</i> versei .....    | 155 |

## Interjú

|  |     |
|--|-----|
| „Egy rendező emlékét ápolni sokkal nehezebb, mint egy íróét...”<br>Harag Györgynével <i>Csog Szidónia</i> beszélget..... | 156 |
|--|-----|

## Világirodalom

|  |     |
|--|-----|
| <i>Mircea Petean</i> verse .....   | 159 |
| <i>Laetitia Ilea</i> versei .....  | 160 |
| <i>Katona Gábor</i> : Giordano Bruno <i>A hősi lelkesültségekről</i> című írása és az emblematiszta hagyomány..... | 162 |
| <i>Druzsín Ferenc</i> : A komikus képtelenség logikája Csehov színpadán ....                                       | 166 |
| <i>Szergej Jeszenyin</i> verse .....   | 175 |
| <i>Cs. Varga István</i> : Jeszenyin „feketén fekete embere”.....   | 176 |

## Magyar irodalomtörténet

|  |     |
|--|-----|
| <i>Debreczeni Attila</i> : Közönségképzet és olvasásmód. (Nézőpontok az 1780-as, 1790-es évek magyar irodalmának vizsgálatához)..... | 186 |
| <i>Porkoláb Tibor</i> : „Azon egy üdőben, a' hazának, erőnkhez képest éltünk.” Kazinczy Ferenc és Virág Benedek levelezése.....      | 198 |

## Honismeret

|  |     |
|--|-----|
| <i>Gulya János</i> : A Halotti Beszéd: háttér és eredet.....           | 205 |
| <i>Budínszki István</i> : Rákóczi Zsigmond és Szendrő kapcsolata ..... | 220 |
| E számunk szerzői.....   | 227 |

„hová tudtál itt esni nap nap után?” (Iancu Laura)

## S z é p i r o d a l o m

---

### ANA BLANDIANA VERSEI

#### Az engedelmes állat

Milyen engedelmes a világegyetemnek nevezett állat!  
Mint vörös és fehér véresejtek  
Keringenek benne a bolygók,  
S az izzó Napok – átmeneti gyulladások  
Az agyvelejében...  
Mi vagyunk a szemei,  
Melyek, miként a macskáé,  
Későn nyíltak ki.  
Érzékeny szemek – körültekintően és  
Örökös iszonnal figyelni őket.  
S mi, a szemei,  
Habár tehetetlenek vagyunk,  
De látunk.

#### Alternatíva

Milyen sok időre van szüksége  
Az Úristennek ahhoz,  
Hogy beismerje:  
Létezik a Sátán!  
Elég lenne egy rövid  
Fejbólintás a győzelemhez.  
Csak annyit kell mondania,  
Hogy ő teremtette,  
Csak a meghatározó egyensúlyt  
Kellene elismernie,  
Azt, hogy a Sátán súlyának  
köszönhetően  
Ő a deszka  
Levegőbe emelkedő végén  
Lakik mindörökké.

*Lászlóffy Csaba fordításai*

# LÁSZLÓFFY CSABA VERSEI

## Kóborló út a Kálváriára

„Esteledik már. Sápád a pír...”  
(Dsida Jenő)

Száraz, tikkadozó nyelv, kusza, erőtlen lélegzetvételek.  
Keveseknek sikerül szabadulni az iszonyú súly alól (akkor,  
a káprázatok idején, tisztán és ostobán, talán még lehetett  
volna!) – nem elég megpillantani a távoli parton a bronz-  
tüzeket. Töprengés kínjai (hajdani vidám fickók, fapadon  
ülők, az infantilitás mesterei, kiket ma jégzápor sem fenyeget!)  
– kár bűnt takargatva élni. Mire rájössz – gőgöd láttán hiába  
tapsikolnak a megbocsátó mosolyú szülők s a szentek –,  
könnyelmű gúny és sikamlós kacajok közt fogságba esel.

Mit kezdesz bozót-idegeid «csakazértis» túlzásaival, vagy méla  
nyugalmad szétnyútt, nyirkos, rozsdás selymével a dráma  
keresztútjain, ha előnt a köd, és lépteitől a fűszál is megborzad?  
Nem elég csak úgy könyveket gyűjteni, miközben a csörtető  
terror, a fojtogató tehetetlenség s téboly mindent összekuszál;  
míg végül önmagad görbealakzatú, groteszkül araszoló vázaként  
fonnyadt, fázós hernyólétkébe rándulsz.

Mindenre emlékszel majd  
– ó, Isten fehér lángokkal nyaldosó sötét dzsungele! – de hiába,  
mert ott, az ércvizektől átítatott földben már *nincsen hit, talány,*  
*ok,* nincs rossz, nem hörög elűzendő kicsinyesség vagy nagyság,  
s a régi holtak közé könnyen befogadtatik belőled, ami nem égi.

2007. május 25.





## Önkívület és vétség

„iszapos álom és kúszó hinár”  
(Dsida Jenő: De profundis)

Fájni- s félnivalód volt-e?  
Szuvas agancsodból folyt-e  
vér? – sós, vagy csak ecetes.

Vágyhatsz békességre, csendre;  
rossz álmod, mint acélpenge  
vág beléd. Nyelved sebes.

„Anyácska, gyolcslepedőben,  
kék szavakkal kék mezőben  
kereslek, mióta már!”

Rossz álmodból, bár kimentett  
*akkor*, egyszer Ő – (a lelked  
csak úgy él, ha rátalál.)

Mit ér derű s bölcsesség, ha  
selyempaplan alá bújva  
az álomszörny visszajár?

Énekelhetsz, ég is zenghet,  
nem úzi el semmi már  
– ki ne mondd –: csak...  
(a halál).



# IANCU LAURA VERSEI

## **tudod**

én elhagytalak. Utoljára  
azok halnak meg, akik rég  
nem élnek, de minek átélnem,  
elfáradt az Isten, hiába kopogok  
a cipőjét felhúzza, füstölgő  
homokot hagyott maga után  
minden, tudod, minden  
és azt beszélnek odakinn,  
hogyan érzékeny a fényre  
pedig mióta járok sötétbe  
mintha mindenkim meghalt volna  
mintha más szín nem is volna

## **Hervay**

én nem tudom, miért a szív dobog  
ha versed olvasom  
amott, az ablakon túl  
a nap vöröse kormosodik  
alkonyul

egyfalas kamrád közt  
a levegő is parázs  
űszkös ég omlik rám.  
Zsákutca. Se pince, se padlás.

hová tudtál itt esni nap nap után  
mikor egy széked sincs?  
csillagok közt vergődteél  
a pokol lángjaiból  
fölvarródtál

egész a lila égig  
hogyan sehol se légy  
*itt*